LIKKUTEI TORAH · PARSHAS NASSO · MAAMAR 6

ביאור ע"פ כה תברכו כו'

"Thus shall you bless," etc. (Numbers 6:23)

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/likkutei-torah/nasso/6/

1 ביאור ע"פ כה תברכו כו'

An explanation of the verse "Thus shall you bless," etc.

2 הנה ענין ויקרא האדם שמות לכאורה אינו מובן לפמ"ש בסש"ב [לפי מה שכתוב] [בספר של בינונים] חלק ב' שהשם אשר יקראו לו הוא הצירוף המחיה אותו הנמשך מעשרה מאמרות ועמ"ש מענין זה בד"ה את שבתותי תשמרו.

Now, the matter of "And the man gave names" is, at first glance, not understood, according to what is written in Sefer Shel Beinonim (Tanya), Part Two: that the name by which [a thing] is called is the combination [of letters] that gives it life, drawn from the Ten Utterances. And see what is written on this matter in the discourse beginning "You shall keep My Shabbosos."

וא"כ הרי כבר היו להם השמות קודם בריאת האדם שהרי האדם נברא באחרונה אחר יצירת דצ"ח [דומם צומח חי] וכמאמר ואפילו יתוש קדמך.

If so, they already had their names before the creation of man, for man was created last, after the formation of the inanimate, the vegetative and the animal, as in the saying, "Even a gnat preceded you."

אבל הענין הוא כמש"כ [כמה שכתוב] שהוא קרא שמותיהן והמשיכן מהעלם אל הגילוי כו' ועי"ז העלה אותם.

But the matter is as is written: that he called their names and drew them from concealment into revelation, etc., and through this he elevated them.

3 והיינו כי האדם הוא מעולם התיקון שהוא בבחי' ביטול משא"כ דצ"ח [דומם צומח חי] הם מעולם התהו וע"י קריאת השמות מהעלם אל הגילוי המשיך בהם בחי' הביטול,

That is, man is from the World of Tikkun (Rectification), which is in a state of self-nullification (bittul), whereas the inanimate, the vegetative and the animal are from the World of Tohu (Chaos); and through the calling of the names, from concealment into revelation, he drew into them the quality of bittul.

וכענין חמורו של ר' [רבי] פנחס בן יאיר כי היה במדרגת בהמה של ששת ימי בראשית שתיקנם אדה"ר [אדם הראשון] ע"י שקרא להם שמות וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' עקב בטעמי מצות ע"ש באריכות [ועמ"ש סד"ה וידבר משה אל ראשי המטות]

It is like the matter of the donkey of Rabbi Pinchas ben Yair, for it was at the rank of an animal of the six days of Creation, which Adam, the first man, rectified by calling them names, as is written in the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Eikev, in Taamei HaMitzvos; see there at length [and see what is written at the end of the discourse beginning "And Moshe spoke to the heads of the tribes"].

ואמנם עכשיו אנו צריכין לברכם והיינו לפי שע"י החטא ירדו כו' ע"ש, ובירור זה הוא ע"י שהאדם אוכל המאכלים מדצ"ח [מדומם צומח חי] ומברך עליהם בתחלה ובסוף

Now, however, we need to bless them; that is because through the sin they descended, etc.; see there. And this refinement (birur) is through man's eating the foods from the inanimate, the vegetative and the animal, and blessing over them at the beginning and at the end.

שע"ז הם מתעלים ונכללים בבחינת אדם ועמ"ש מזה באריכות בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הביכורים

For through this they are elevated and become included in the level of man. And see what is written on this at length in the explanation of the verse "And the kohen shall wave them upon the bread of the first fruits."

וזהו וזרעתי את בית ישראל אור זרוע היא הנפש אלקית ממ"ה [משם מ"ה] דתיקון שנתלבשה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] להעלות ולברר הרפ"ח ניצוצין כו' ע"י שמתפלל אח"כ אחד ואהבת בכח מה שאוכל ושותה

And this is [the meaning of] "And I will sow the house of Israel." "Light is sown": this is the G-dly soul, from [the Name] Mah of Tikkun, which was enclothed in the body and the animal soul in order to elevate and refine the 288 sparks, etc., by praying afterwards "One" and "You shall love" with the strength of what he eats and drinks.

ולכן צריך להתפלל בכל יום כי בכל יום כחות הגוף מתחדשים מחיות המאכלים וצריכים עלי [עליה] בכל יום

Therefore one must pray every day, for every day the powers of the body are renewed from the life-force of the foods, and they need an ascent every day;

והיינו ע"י התפלה שהיא העלאת מ"ן [מיין נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] באחד בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה שנק' סולם כו' [וכמ"ש במ"א בד"ה המגביהי לשבת כו'

and that is through prayer, which is the raising of mayin nukvin (feminine waters) with self-sacrifice (mesirus nefesh), at "One" in the Shema and in prayer, which is called "a ladder," etc. [As is written elsewhere, in the discourse beginning "Who is enthroned on high," etc.;

ועמ"ש בענין וזרעתיה לי בארץ בד"ה ויהי בשלח פרעה, גם בד"ה ששים המה מלכות בענין אור זרוע כו'].

and see what is written on the matter of "And I will sow her for Me in the land" in the discourse beginning "And it came to pass, when Pharaoh sent out," and also in the discourse beginning "There are sixty queens," on the matter of "Light is sown," etc.]

4 והנה על זריעה וצמיחה זו נאמר יברכך ה' וישמרך ברכה בראש והיא המשכת הכח אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] בברכה והצלחה כו' כנ"ל.

Now, concerning this sowing and growth it is said, "May Havayah bless you and guard you": a blessing at the beginning. This is the drawing down of the power, an arousal from above (isarusa dile'eila), so that the arousal from below (isarusa dilesata) should be with blessing and success, etc., as mentioned above.

וענין ברכה שני' [שניה] יאר ה' פניו אליך היא המשכת מ"ד [מיין דוכרין] שאחר העלאת מ"ן [מיין נוקבין] ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] הנ"ל.

And the matter of the second blessing, "May Havayah make His face shine upon you," is the drawing down of mayin duchrin (masculine waters) that follows the raising of mayin nukvin (feminine waters) and the arousal from below mentioned above.

כי הנה אע"פ [אף על פי] שהעלאת מ"נ [מיין נוקבין] נק' בשם בירור אמנם עיקר שלימות הבירור אינו אלא לאחר שנמשך המשכת מ"ד [מיין דוכרין] על המ"ן [המיין נוקבין] ומברר המ"ן [המיין נוקבין]

For although the raising of mayin nukvin is called by the name "refinement" (birur), nevertheless the main completion of the refinement comes only after the mayin duchrin are drawn down upon the mayin nukvin and refine the mayin nukvin;

והוא ענין למהוי אחד באחד פי' ע"י התגלות אחד דיחו"ע [דיחודא עילאה] באחד דהעלאת מ"ן [מיין נוקבין] יחו"ת [יחודא תתאה] ע"י מתעלה המ"ן [המיין נוקבין] ונכלל ביחו"ע [ביחודא עילאה] ממש ועמ"ש מזה באריכות בפ' וישב ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים כו'.

and this is the matter of "to be one in One." That is: through the revelation of the "One" of the higher unity (yichuda ila'ah) in the "One" of the raising of mayin nukvin, the lower unity (yichuda tata'ah), through this the mayin nukvin is elevated and becomes included in the higher unity itself. And see what is written on this at length in Parshas Vayeshev, on the verse "Behold, we were binding sheaves," etc.

וגם יש לפרש דאחד עילאה מתעלה ע"י עליי' [עלייה] המ"ן [המיין נוקבין] אחד תתאה

It may also be explained that the higher One is elevated through the ascent of the mayin nukvin, the lower One.

שהרי לא נק' אדם אלא כללא דדכר ונוק' [ונוקבא] וכמ"ש בזהר נשא (דקמ"ה ב') ובפ' ויקרא (דף ז' ע"ב) איתא וכדין איקרי אחד כו' ולכן נק' כנס"י [כנסת ישראל] תמתי שעושה השלימות וב' הפירושים אמת.

For one is not called "Adam" (man) except as the inclusion of male and female together, as is written in the Zohar, Nasso (page 145b); and in Parshas Vayikra (page 7b) it says, "And then it is called One," etc. Therefore the Congregation of Israel is called "tamasi" (My perfect one), for she brings about the completeness. And both explanations are true.

והנה בעבודת ה' יובן זה הענין ג"כ כי העלאת מ"ן [מיין נוקבין] בתפלה במס"נ [במסירות נפש] הוא ענין התשוקה שיהיה גילוי אלקות אבל עדיין אין כאן הגילוי בפ"מ [בפועל ממש] רק שחפץ ומשתוקק לזה הגילוי.

Now, this matter can also be understood in the service of G-d: the raising of mayin nukvin in prayer, with self-sacrifice (mesirus nefesh), is the longing that there be a revelation of G-dliness; but the revelation is not yet here in actuality; one only desires and longs for this revelation.

אמנם המשכת מ"ד [מיין דוכרין] הוא מה שנמשך בחי' זה הגילוי והיינו ע"י תורה ומצות כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים. (בפ' בראשית).

The drawing down of mayin duchrin, however, is that this level of revelation is drawn down; and this is through Torah and mitzvos, etc., as is written elsewhere, in the explanation of the verse "For as the new heavens" (in Parshas Bereishis).

וזהו ענין ברכת המזון וברכת את כו' את דייקא כמ"ש בזהר (ויגש דר"ח א') והיא בחי' מל' שנק' את

And this is the matter of the Grace after Meals: "And you shall bless es…," etc., "es" specifically, as is written in the Zohar (Vayigash, page 208a); and this is the level of Malchus (sovereignty), which is called "es."

והיינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] סוף שער השבת דד' ברכות דבהמ"ז [דברכת המזון] הם נגד ד' מוחין דנוק' [דנוקבא] חו"ב [חכמה ובינה] חו"ג [חסד וגבורה] והיינו שממשיכים לה המוחין מאור א"ס ב"ה והוא ענין ההמשכה שאחר העלאת מ"ן [מיין נוקבין].

That is as is written in Pri Etz Chaim, at the end of Shaar HaShabbos, that the four blessings of the Grace after Meals correspond to the four mochin (intellect) of Nukva (the feminine): Chochmah and Binah, Chesed and Gevurah. That is, the mochin are drawn down to her from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He; and this is the matter of the drawing down that follows the raising of mayin nukvin.

ע"כ מדאורייתא הם שלש ברכות כי עיקרם הם ג' מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] אלא שמוח הדעת נחלק לב' מוחין ה"ח [ה' חסדים] וה"ג [וחמש גבורות] ונק' תרין עטרין עטרא דחסד ועטרא דגבורה (באדר"ז [באדרא זוטא] דרצ"א ע"א ודרצ"ב סע"ב [סוף עמוד ב]).

Therefore, by Torah law there are three blessings, for their essence is the three mochin, Chochmah, Binah and Daas; only, the intellect of Daas divides into two mochin, the five Chasadim and the five Gevuros, which are called "the two crowns, the crown of Chesed and the crown of Gevurah" (in the Idra Zuta, page 291a, and at the end of page 292b).

והנה עיקר התפשטות הגבורות הוא לנוק' [לנוקבא] דז"א וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בכמה דוכתי וע"ש שער כ"ה בכללים של חו"ג [חסד וגבורה] אות י"ז.

Now, the main extension of the Gevuros is to the Nukva of Z'eir Anpin (the emotive attributes), as is written in Etz Chaim in a number of places; and see there, Sha'ar (Gate) 25, in the principles (kelalim) of Chesed and Gevurah, section 17.

ולכן מדאורייתא שהוא ז"א תשב"כ [תורה שבכתב] א"צ [אין צריך / אינו צריך] רק שלש ברכות המשכת ג' מוחין, אמנם מדרבנן תשבע"פ [תורה שבעל פה] מל' קרינן לה תיקנו ברכה רביעית התגלות עטרא דגבורה בנוק' [בנוקבא] כו'

Therefore, by Torah law, which is Z'eir Anpin, the Written Torah, only three blessings are needed, the drawing down of the three mochin. By Rabbinic law, however — the Oral Torah, which "we call Malchus" — they instituted a fourth blessing, the revelation of the crown of Gevurah in Nukva, etc.

[וע' בזהר ואתחנן דרס"ב א' ותנינן ג' מוחי אינון כו' אשתכחו ד' מוחין כו' ומתפשטין בכולא,

[And see the Zohar, Vaeschanan, page 262a: "And we have learned: there are three mochin (brains), etc.... four mochin are found, etc., and they spread through everything";

ושם עמוד ב' מענין שי"ן של ג' ראשין ושל ד' ראשין כו', ועמ"ש מענין התחלקות הדעת לחו"ג [לחסד וגבורה] בביאור ע"פ זכור את אשר עשה לך עמלק כו'

and there, on side b, on the matter of the shin of three heads and of four heads, etc. And see what is written on the division of Daas into Chesed and Gevurah in the explanation of the verse "Remember what Amalek did to you," etc.

ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] נז' [נזכר] מזה בכמה דוכתי גבי ד' כוסות בשער חג המצות ספ"ג [סוף פרק ג'] וע"ש בענין ג' מצות ובשער יו"ד פ"ו גבי ברכת כהנים ובשער התפילין].

And in Pri Etz Chaim this is mentioned in a number of places: concerning the four cups, in Shaar Chag HaMatzos, at the end of chapter 3, and see there on the matter of the three matzos; and in Sha'ar Yud, chapter 6, concerning the Priestly Blessing; and in Shaar HaTefillin.]

5 והנה שרש כל המ"ד [המיין דוכרין] הוא בא ונמשך בז"א מאור אבא כי בחכמה דייקא אתברירו ומז"א נמשך לנוק' [לנוקבא] לברר המ"ן [המיין נוקבין]

Now, the root of all the mayin duchrin comes and is drawn into Z'eir Anpin from the light of Abba, for "it is specifically through Chochmah that they are refined"; and from Z'eir Anpin it is drawn to Nukva, to refine the mayin nukvin.

וזהו ענין יאר ה' פניו אליך שהוא בחי' חכמה כי חכמת אדם תאיר פניו כו':

And this is the matter of "May Havayah make His face shine upon you," which is the level of Chochmah, for "A man's wisdom makes his face shine," etc.

6 ב וענין ישא ה' פניו היינו אחר שנתחברו המ"ן [המיין נוקבין] ומ"ד [ומיין דוכרין] ישאם ויגביהם לבחי' מקור הגבוה משניהם וכמ"ש ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' פנחס דרל"ח ע"ב שהוא כענין ישאהו על אברתו כו' ועמ"ש בענין ישאהו על אברתו בד"ה כנשר יעיר.

2. And the matter of "May Havayah lift up His face" is: after the mayin nukvin and the mayin duchrin have joined, He lifts them and raises them to the level of a source higher than both of them, as is written in the Raaya Mehemna, Parshas Pinchas, page 238b, that it is like "it bears him on its pinions," etc. And see what is written on the matter of "it bears him on its pinions" in the discourse beginning "As an eagle stirs up."

7 והנה על ענין זה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ואיך לא אשא פנים לישראל שכתבתי בתורה ואכלת ושבעת וברכת כו' והם מדקדקים על עצמן עד כזית ועד כביצה.

Now, concerning this matter our Sages, of blessed memory, said: "And how shall I not lift up the face to Israel? For I wrote in the Torah, 'And you shall eat and be satisfied, and bless,' etc., and they are exacting with themselves down to an olive's bulk and down to an egg's bulk."

ויש להקדים ענין קו המדה בוצינא דקרדוניתא והוא בחי' חכמה סתימאה שבה מלובש גבורה דע"י [דעתיק יומין] וה"ג [וחמש גבורות] אלו הם בחי' קו המדה מי מדד כו'

We must first introduce the matter of the measuring line (kav hamiddah), the botzina dekardinusa (the "lamp of darkness"). It is the level of the hidden Chochmah (Chochmah Stima'ah), in which the Gevurah of Atik Yomin is enclothed; and these five Gevuros are the level of the measuring line, "Who has measured," etc.,

הנותן קצבה ומדה לכל המשכות האורות והכלים, שבחי' החכמה הוא בחי' שמצמצם הדבר שיהיה כך וכך כמו שחייבה חכמתו.

which gives limit and measure to all the drawings-down of the lights and the vessels. For the level of Chochmah is the level that contracts a thing so that it will be thus and so, as His wisdom dictated.

[ועמ"ש מזה בביאור ענין מזוזה מימין ונ"ח משמאל בפ' מקץ ועמ"ש בביאור ענין בשעה שהקדימו ישראל נעשה ובביאור ע"פ לבבתני בפי שמונה ועשרים אמה ועיין בזהר פקודי דרל"ג ע"א ובזהר בראשית די"ח ע"ב.

[And see what is written on this in the explanation of the matter of "the mezuzah on the right and the Chanukah lamp on the left," in Parshas Mikeitz; and see what is written in the explanation of the matter of "When Israel put 'we will do' first," and in the explanation of the verse "You have captured my heart," on the meaning of "twenty-eight cubits"; and see the Zohar, Pekudei, page 233a, and the Zohar, Bereishis, page 18b.

8 וכן מבחי' קו המדה נמשך הקצבה לכל הבירורים דמ"ן [דמיין נוקבין] ומ"ד [ומיין דוכרין] כמה יתברר כו' וכמ"ש במ"א על מאמר הרע"מ [הרעיא מהימנא] ר"פ כי תשא אבנא למשקל בה דא י' כו' ע"ש.

So too, from the level of the measuring line is drawn the limit for all the refinements of mayin nukvin (feminine waters) and mayin duchrin (masculine waters): how much will be refined, etc.; as is written elsewhere on the saying of the Raaya Mehemna at the beginning of Parshas Ki Sisa, "A stone to weigh with: this is yud," etc.; see there.

ועוד נתבאר מזה בפי' המלות דברוך שאמר בענין ברוך אומר ועושה ברוך גוזר ומקיים כו' ע"ש.

This is explained further in the explanation of the words of Baruch She'amar, on the matter of "Blessed is He who says and does; blessed is He who decrees and fulfills," etc.; see there.

9 והנה משם נמשך ג"כ פרטי דקדוקי הדינים שבכל מצוה ומצוה כמו אורך הציצית י"ב גודלין והתפילין אצבעיים ומרובעות דוקא, והיינו לפי שנמשכו ע"י בחי' גבורה וצמצום דקו המדה.

Now, from there are also drawn the fine details of the laws in each and every mitzvah, such as the length of the tzitzis, twelve thumb-breadths, and the tefillin, two finger-breadths and specifically square. That is because they were drawn through the level of Gevurah and the tzimtzum (contraction) of the measuring line.

ועיין באגי"ה [באגרת הקודש] ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו ועיין לעיל ע"פ ויהי בשלח פרעה בפי' ארוכה מארץ מדה מפיק ה' דהיינו שיש לה מדה כו'

And see Iggeres HaKodesh, on the verse "The kindnesses of Havayah, that we have not ceased"; and see above, on the verse "And it came to pass, when Pharaoh sent out," on the meaning of "Longer than the earth is its measure (middah)," with a mappik in the hei, meaning that it has a measure, etc.

והיינו כנ"ל שהיא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] קו המדה ולכן נק' החכמה דין לפעמי' [לפעמים] כנודע.

That is, as mentioned above, it is from the level of the hidden Chochmah, the measuring line. Therefore Chochmah is sometimes called judgment (din), as is known.

10 ואחר הקדמה זו יובן ענין ואיך לא אשא פנים כו' דהנה כתיב ואכלת ושבעת וברכת משא"כ בהיות המאכל פחות מכשיעור שביעה בגשמיות א"כ ממילא גם ברוחניות שבמאכל

After this introduction, the matter of "And how shall I not lift up the face," etc., will be understood. For it is written, "And you shall eat and be satisfied, and bless"; whereas when the food is less than the measure of satiety in physical terms, then as a matter of course in the spirituality within the food as well,

דהיינו חלקי הטוב הגנוז בו מרפ"ח ניצוצים דתהו ג"כ אין בהם כשיעור הראוי להיות מזה העלאת מ"ן [מיין נוקבין] למעלה עד שיומשך בו שפע המ"ד [המיין דוכרין]

that is, the portions of good hidden in it from the 288 sparks of Tohu, there is likewise not the measure required for a raising of mayin nukvin above to come from it, such that the abundance of the mayin duchrin would be drawn into it;

על דרך מ"ש בזהר לית ברכתא שריא באתר ריקניא דאע"ג [דאף על גב] שאינו ריקניא ממש ויש קצת העלאת ניצוצי' [ניצוצים] אך עכ"ז [עם כל זה] אינן כדאי שיומשך וירד עליהם ההמשכה עליונה כו'.

along the lines of what is said in the Zohar, "Blessing does not rest on an empty place." For even though it is not actually empty, and there is some raising of sparks, nevertheless they are not worthy that the supernal flow be drawn down and descend upon them, etc.

[שהשפעת שפע מ"ד [מיין דוכרין] זה נמשך כשההעלאת מ"ן [מיין נוקבין] הוא כלי המחזיק ברכה והמשכה זו וזהו עיני כל אליך ישברו כו' שהוא העלאת מ"ן [מיין נוקבין]

[For the bestowal of this abundance of mayin duchrin is drawn down when the raising of mayin nukvin is a vessel that holds this blessing and flow. And this is "The eyes of all look hopefully to You," etc., which is the raising of mayin nukvin;

ועי"ז המשכת מ"ד [מיין דוכרין] פותח את ידיך כו' יודי"ך ומשביע לכל חי רצון שמשביע תשוקת המקבל ומרוה צמאונו כו' משא"כ כשאין שיעור הראוי להיות העלאת מ"ן [מיין נוקבין] לא נמשך ג"כ שפע המ"ד [המיין דוכרין]

and through this, the drawing down of mayin duchrin, "You open Your hand (yadecha)," etc., "yudecha" (Your yuds), "and satisfies every living thing [with] desire (ratzon)": that it satisfies the longing of the recipient and quenches his thirst, etc. Whereas when there is not the proper measure for a raising of mayin nukvin, the abundance of mayin duchrin is not drawn down either;

וזהו שבפחות מכדי שביעה אין חיוב בהמ"ז [ברכת המזון] מדאורייתא שלא נמשך ע"ז גילוי המ"ד [המיין דוכרין] שהוא ג"כ בחי' ומשביע לכל חי כו'].

and this is why for less than a satisfying amount there is no obligation of the Grace after Meals by Torah law: for through it the revelation of the mayin duchrin is not drawn down, which is also the level of "and satisfies every living thing," etc.]

11 וכ"ז [וכל זה] הוא ע"פ קו המדה שמשם נמשך מדה ושיעור זה דמ"ן [דמיין נוקבין] ומ"ד [ומיין דוכרין] וכנ"ל. אבל להיות נמשך המ"ד [המיין דוכרין] אפילו כשההעלאת מ"ן [מיין נוקבין] הוא בפחות מכדי שביעה ע"ז נאמר ישא ה' פניו.

All this is according to the measuring line, from which this measure and amount of mayin nukvin and mayin duchrin is drawn, as mentioned above. But for the mayin duchrin to be drawn down even when the raising of mayin nukvin comes from less than a satisfying amount, of this it is said, "May Havayah lift up His face."

כי מבואר למעלה דפי' פניו הוא חכמה עילאה ושרשה בחי' ח"ס [חכמה סתימאה]. אבל ישא ה' פניו היינו לבחי' שלמעלה גם מהחכמה סתימאה

For it was explained above that the meaning of "His face" is the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah), whose root is the level of the hidden Chochmah. But "May Havayah lift up His face" means [lifting it] to the level that is above even the hidden Chochmah,

דהיינו בבחינת פנימית א"א שהוא הכתר שבכתר שלמעלה מח"ס [מחכמה סתימאה] שהיא חכמה שבכתר כו' וחכמה היא בחי' דין וקו המדה והיא ראשית האצילות

that is, to the level of the inner dimension (pnimiyus) of Arich Anpin, which is the Keser within Keser, above the hidden Chochmah, which is the Chochmah within Keser, etc. And Chochmah is the level of judgment and of the measuring line, and it is the beginning of Atzilus;

אבל בעצמיות אור א"ס ב"ה כתיב המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ שאצי' ועשיה שוין ממש אצלו יתי'

but of the essence of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, it is written, "Who is enthroned on high, Who looks down low upon heaven and earth": for Atzilus and Asiyah are entirely equal before Him, may He be blessed.

ועל כן משם דייקא נמשך ההשפלה להיות שפע המ"ד [מיין דוכרין] יורד ונמשך ושורה גם על העלאת מ"ן [מיין נוקבין] המועט שבפחות מכדי שביעה שילוקטו לאחד אחד.

Therefore it is specifically from there that the lowering is drawn, so that the abundance of mayin duchrin descends, is drawn down and rests even upon the small raising of mayin nukvin that comes from less than a satisfying amount, so that "they will be gathered up one by one."

12 וזהו ישא ה' פניו שיעלה ויגביה בחינת אור אבא ח"ע [חכמה עילאה] למעלה מעלה באור א"ס ב"ה שלא שייך שם פנים ואחוריים כלל.

And this is "May Havayah lift up His face": that He will raise and lift the level of the light of Abba, the higher Chochmah, higher and higher, into the Infinite Light, blessed be He, where face and back do not apply at all.

וע"כ משם יצוה ה' את הברכה והמשכת מ"ד [מיין דוכרין] להיות ומשביע לכל חי רצון העליון

Therefore from there "Havayah will command the blessing" and the drawing down of mayin duchrin, so that there will be "and satisfies every living thing" [with] the supernal will (ratzon),

אפילו כשההעלאה הוא פחות מכשיעור הקצוב ע"פ קו המדה כו' וזהו ואיך לא אשא פנים כו' והם דקדקו על עצמם עד כזית ועד כביצה.

even when the raising is less than the measure fixed by the measuring line, etc. And this is "And how shall I not lift up the face," etc., "and they were exacting with themselves down to an olive's bulk and down to an egg's bulk."

13 והיינו כי כנס"י [כנסת ישראל] היא בחי' מל' דאצי' ונעוץ סופן בתחלתן לכן יוכלו להמשיך מבחי' כתר שלמעלה מהחכמה כו'

That is because the Congregation of Israel is the level of the Malchus of Atzilus, and "their end is wedged in their beginning"; therefore they are able to draw down from the level of Keser, which is above Chochmah, etc.,

וכנודע מענין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה, ואעפ"כ [ואף על פי כן] נתנו ג"כ שיעור ומדה עד כזית ועד כביצה

as is known from the matter of "The words of the Scribes are more pleasing to me than the wine of Torah." Even so, they also set a measure and amount, down to an olive's bulk and down to an egg's bulk,

כי גם המשכה עליונה זו שלמעלה מההשתלשלות ומקו המדה נמשך ועובר ע"י קו המדה דייקא

for this supernal drawing down too, which is above the chain of descending worlds (hishtalshelus) and above the measuring line, is drawn and passes specifically through the measuring line,

שהעולם א"א לו לקבל אלא ע"י בחי' קו המדה, וצ"ל אורות וכלים כו' ואם לא כן לא יכלו לקבל.

for the world cannot receive except through the level of the measuring line, and there must be lights and vessels, etc.; for otherwise they could not receive.

14 ולכן צ"ל שיעור ומדה בההעלאה. אלא שדי בשיעור מועט הזה דכזית או כביצה להיות המועט כלי מחזיק ברכה כמו המרובה והיינו לפי ששרש המשכה עליונה זו המשיכו מלמעלה מסדר ההשתלשלות.

Therefore there must be an amount and measure in the raising. Only, this small amount of an olive's bulk or an egg's bulk is enough for the little to be a vessel that holds blessing just as the much; that is because they drew the root of this supernal drawing down from above the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus).

(ושיעור כזית הנה ארץ זית ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שרוב שיעוריה כזיתים והענין כמ"ש ברע"מ [ברעיא מהימנא] פרשה פנחס) (דרמ"ד ב' רמ"ז ב') ובפ' עקב (דף ער"ב א')

(And as for the measure of an olive's bulk: "a land of olives," our Sages, of blessed memory, said, [means] that most of its measures are olive-sized; and the matter is as is written in the Raaya Mehemna, Parshas Pinchas) (pages 244b and 247b) and in Parshas Eikev (page 272a),

שזית הוא בחי' י' דשם הוי' והוא ג"כ בחי' צדיק יסוד הממשיך הטפה מחכמה עילאה בחי' שמן כתית כו' שהיא ג"כ בחי' יו"ד וגם העטרה היא בחי' יו"ד.

that the olive is the level of the yud of the Name Havayah. It is also the level of Tzaddik, Yesod (foundation), which draws the drop from the higher Chochmah, the level of "beaten oil," etc., which is also the level of yud; and the Ateres (crown) too is the level of yud.

והנה מבואר בבהי"ז [בביאורי הזהר] פ' אחרי על המאמר דע"ט הביאו עלי כפרה ענין יו"ד של שם הוי' שאינו צמצום גמור אלא רק ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה כו'

Now, it is explained in the Biurei HaZohar, Parshas Acharei, on the saying on page 79, "Bring an atonement for Me," that the yud of the Name Havayah is not a complete contraction, but only in the manner of "A person should always teach his student in a concise way," etc.

וכמו ענין המשנה לגבי הגמרא וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] ומשמני הארץ זו משנה

And [it is] like the Mishnah relative to the Gemara. And our Sages, of blessed memory, said, "'And of the fatness of the earth': this is Mishnah,"

כי השמן הוא ג"כ עד"ז שמכל דבר יכולים להוציא שמן והרב מהמשקה נכלל במעט שמן שמוציאים ממנו ולכן נק' טפת דכר ג"כ שמן שהטפה כולל כל הולד כו'.

for oil too is along these lines: from everything one can extract oil, and the great quantity of the liquid is included in the little oil that is extracted from it. Therefore the masculine drop is also called oil, for the drop includes the whole child, etc.

15 ולכן נק' הזית שמן י' ולכן שיעורו בכזית שמצאו שיעור מועט שהוא כזית ועכ"ז [ועם כל זה] כולל הרבה מאד.

Therefore the olive is called "oil of yud," and therefore the measure is an olive's bulk: for they found a small measure, an olive's bulk, which nevertheless includes a very great deal.

וזהו ענין יו"ד של שם כנ"ל וע"כ המשכה זו העצומה תוכל להיות אפילו כשאוכל שיעור מועט רק כזית

This is the matter of the yud of the Name, as mentioned above. Therefore this mighty drawing down can take place even when one eats a small amount, only an olive's bulk;

כי כן המשכה זו באה ע"י צמצום בחי' יו"ד נקודה א' אלא שכולל בתוכו הרבה כו'.

for so too this drawing down comes through a contraction (tzimtzum), the level of yud, a single point, only it includes within it a great deal, etc.

16 ומ"מ לעורר בחי' זו צ"ל ע"י צמצום שיצמצם עצמו ג"כ כנזכר בד"ה ולא אבה לשמוע אל בלעם בענין המשכת היו"ד כו' ע"י צמצום וביטול רצון כו'

Nevertheless, to arouse this level, it must be through contraction, that he contract himself too, as mentioned in the discourse beginning "And [He] was not willing to listen to Bilam," on the matter of drawing down the yud, etc., through contraction and the nullification of will, etc.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ברבות ר"פ תצוה למה נמשלו ישראל לזית כו' ע"ש בענין בצר לך כו'.

Therefore our Sages, of blessed memory, said in the Midrash Rabbah, at the beginning of Parshas Tetzaveh, "Why are Israel likened to an olive?" etc.; see there on the matter of "When you are in distress," etc.

וזהו זית רענן יפה פרי תואר (בירמיה סי' י"א) היינו המשכת שע"ה נהורין מבחי' ישא ה' פניו הנמשכים ע"י שמדקדקים ע"ע עד כזית והארת פנים תלוי בצדיק יסוד

And this is "A leafy olive tree, fair with goodly fruit" (in Jeremiah, chapter 11): that is, the drawing down of the 375 lights from the level of "May Havayah lift up His face," which are drawn down through their being exacting with themselves down to an olive's bulk. And the shining of the face depends on Tzaddik, Yesod,

כי סריס אין לו הדרת פנים כו', וע' עוד מענין זית במא"א [במאורי אור] אות זי"ן סי"ט ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון י"ט ד"מ ע"א. ועמ"ש בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב בענין ושנים זיתים עליה.

for "a eunuch has no glory of the face," etc. And see further on the matter of the olive in Me'orei Or, the letter zayin, section 19, and in the Tikkunei Zohar, Tikkun 19, page 40a. And see what is written in the discourse beginning "I have seen, and behold, a menorah of gold," on the matter of "and two olive trees by it."

17 והנה עד"ז נתבאר עוד במ"א בד"ה שוש תשיש ותגל העקרה בקבוץ בניה, שהוא להיות המשכה עליונה מלמעל' [מלמעלה] מקו המדה כו' ועמ"ש עוד מזה בביאור ע"פ המגביהי לשבת כו'

Now, along these lines it is further explained elsewhere, in the discourse beginning "The barren one shall surely rejoice and exult at the gathering of her children," that there is to be a supernal drawing down from above the measuring line, etc. And see what is written further on this in the explanation of the verse "Who is enthroned on high," etc.

אכן במ"א נתבאר שגם ברכה והמשכה, עליונה זו הוא ע"י בחי' קו המדה שמשם ממשיכים ג"כ הברכה ותוספת גילוי האור יותר מסדר ההשתלשלות, ועד"ז נתבאר ג"כ בפ' תולדות סד"ה ראה ריח בני.

However, elsewhere it is explained that this supernal blessing and drawing down too is through the level of the measuring line, for from there too they draw down the blessing and the addition of the revelation of light beyond the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus). Along these lines it is also explained in Parshas Toldos, at the end of the discourse beginning "See, the fragrance of my son."

18 ובכדי שיאיר אור רב כו' הוא ע"י יצחק דייקא כו' שהוא קו המדה כו' ע"ש.

And in order that a great light should shine, etc., it is specifically through Yitzchak, etc., who is the measuring line, etc.; see there.

ואפשר שמ"מ הכוונה הכל אחד ע"ד שנתבאר כאן דאע"פ [דאף על פי] ששרש המשכה זו הוא מלמעלה מקו המדה מ"מ צ"ל נמשך ע"י קו המדה דייקא ולכן היה ע"י יצחק דייקא כו' ואף גם זאת בלי דעתו כו' ע"ש.

And it is possible that, nevertheless, the intent of it all is one, along the lines of what was explained here: that although the root of this drawing down is from above the measuring line, nevertheless it must be drawn specifically through the measuring line. Therefore it was specifically through Yitzchak, etc., and even this without his knowledge, etc.; see there.

19 וצ"ע [וצריך עיון]. ועיין לקמן. וזהו ג"כ פי' ארוכה מארץ מדה שיש לה מדה אבל מ"מ ארוכה מאד והיינו ענין הברכה עליונה שבקו המדה כו'.

This needs examination; and see below. And this is also the meaning of "Longer than the earth is its measure": that it has a measure, but nevertheless it is very long; and that is the matter of the supernal blessing that is in the measuring line, etc.

ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] ג"כ פי' המדרש שיר השירים ע"פ קול דודי הנה זה בא הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונותיהם כו'

According to this, one may also explain the Midrash Shir HaShirim on the verse "The voice of my beloved, behold, he comes": "Since He desires your redemption, He does not look at their reckonings," etc.

והיינו כי ע"פ קו המדה היה צ"ל גלות מצרים ארבע מאות שנה. אך ההמשכה נמשך מלמעלה מסדר השתלשלות ולכן אינו מביט לחשבון זה.

That is, according to the measuring line, the exile of Egypt had to be four hundred years. But the drawing down was drawn from above the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), and therefore He does not look at this reckoning.

20 וזהו ענין מדלג מלמעלה מההשתלשלות ולכן דילג ג"כ קץ הגאולה מארבע מאות שנה לרד"ו שנה כו', ומ"מ לפי שנמשך דרך קו המדה לכך צ"ל איזה חשבון

And this is the matter of "leaping," from above the chain of descending worlds; therefore He also leapt over the end of the redemption, from four hundred years to two hundred and ten years, etc. Nevertheless, because it is drawn by way of the measuring line, there must be some reckoning.

והיינו ג"כ מה שמסיים שם והלא כבר נשבע הקב"ה שהוא משעבדנו בע' [בשבעים] אומות כו' והוא משיבן אחד מכם גולה לבריריה כו' דומה כמו שגליתם כולכם כו'

That is also what it concludes there: "But has not the Holy One, blessed be He, already sworn that He would subjugate us among the seventy nations?" etc. And he answers them: "When one of you is exiled to Barbary," etc., "it is as though all of you had been exiled," etc.

והיינו שהמועט עולה במקום המרובה וכנ"ל בענין שיעור דכזית תחת כדי שביעה. והיינו דוקא משום שעקר המשכה זו מלמעלה מסדר ההשתלשלות אלא שעובר ונמשך דרך כו'.

That is, the little counts in place of the much, as mentioned above regarding the measure of an olive's bulk in place of a satisfying amount. And that is specifically because the essence of this drawing down is from above the order of the chain of descending worlds, only it passes and is drawn by way of, etc.

21 והנה ג' בחי' המשכות דיברכך יאר וישא י"ל [יש לומר] שזהו כענין ג' מדריגות באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] המבואר בביאור לד"ה שוש תשיש הנ"ל.

Now, as for the three levels of drawing down in "May He bless you," "May He make shine" and "May He lift up," it may be said that this is like the matter of the three levels in the arousal from above (isarusa dile'eila) explained in the explanation of the discourse beginning "The barren one shall surely rejoice," mentioned above.

הא' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] המעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] וזהו ענין ברכה בראש דהיינו יברכך.

The first is an arousal from above that awakens the arousal from below (isarusa dilesata), and this is the matter of the blessing at the beginning, that is, "May He bless you."

הב' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הבאה אחר האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] וזהו ענין יאר. הג' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] עליונה שלמעלה בעצם מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] וזהו ענין ישא כו' ואני אברכם ברכה בסוף.

The second is an arousal from above that comes after the arousal from below, and this is the matter of "May He make shine." The third is a supernal arousal from above that is in essence above the arousal from below, and this is the matter of "May He lift up," etc., and "and I will bless them," a blessing at the end.

ועמ"ש עוד מענין ברכת כהנים בד"ה להבין ענין משמח חתן. בפ' צו. וע"פ והנה פרח מטה אהרן בפ' קרח:

And see what is written further on the matter of the Priestly Blessing in the discourse beginning "To understand the matter of 'Who gladdens the groom,'" in Parshas Tzav, and on the verse "And behold, the staff of Aharon had blossomed," in Parshas Korach.

22 ג אך הנה הכח הזה להמשיך מבחינה שלמעלה מההשתלשלות ע"ז נאמר וישם לך שלום. שלום הוא כלי המחזיק ברכה

3. But this power to draw down from a level that is above the chain of descending worlds (hishtal-shelus): of this it is said, "And may He grant you peace." Peace is the vessel that holds blessing,

ולכן הוא מקבל ברכה עליונה שמלמעלה מהשתלשלות שגם המועט יהיה כלי מחזיק ברכה כמו המרובה,

and therefore it receives the supernal blessing that is from above the chain of descending worlds, so that even the little will be a vessel that holds blessing just as the much.

והנה פי' וישם לך שלום היינו ע"י עסק התורה להיות וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך.

Now, the meaning of "And may He grant you peace" is through the study of Torah, so that there will be "And all your children shall be taught by Havayah, and great shall be the peace of your children."

23 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורה עושה שלום בפמליא שלמעלה ובפמליא של מטה, פי' כי הנה שלום הוא הממוצע המחבר ב' הפכים והיינו קו האמצעי דת"י [דעת תפארת יסוד].

And our Sages, of blessed memory, said: "Whoever engages in Torah makes peace in the household above and in the household below." The meaning is: peace is the intermediary that joins two opposites; that is, the middle line of Daas, Tiferes and Yesod.

והדעת הוא עיקר הממוצע להיותו מחבר למעלה חו"ב [חכמה ובינה] וזהו ענין שלום בפמליא שלמעלה,

And Daas (knowledge) is the principal intermediary, since above it joins Chochmah and Binah; and this is the matter of peace in the household above.

וענין חיבור זה היינו כי החכמה היא בחי' אין והבינה נק' יש

And the matter of this joining is that Chochmah is the level of ayin (nothingness) and Binah is called yesh (something);

ודעת עליון מחבר ומזווג חו"ב [חכמה ובינה] להיות גם ביש דבינה כמו למעלה באין דחכמה וזהו ענין השלום בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] ע"י הדעת עליון כו' ועמ"ש מזה בביאור ע"פ נשא בענין הפעם ילוה אישי אלי.

and the higher Daas joins and unites Chochmah and Binah, so that also in the yesh of Binah [it will be] as it is above, in the ayin of Chochmah; and this is the matter of peace in the household above, through the higher Daas, etc. And see what is written on this in the explanation of the verse "Nasso," on the matter of "This time my husband will be joined to me."

24 ועד"ז ג"כ יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דהיינו דרך כלל מאצי' לבי"ע שהוא ג"כ אין ויש אלא ששם היש הוא דבר נפרד ממש,

So too, along these lines, is the union of Z'eir Anpin (the emotive attributes) and Nukva (the feminine), that is, in general, from Atzilus to Beriah, Yetzirah and Asiyah, which is also ayin and yesh; except that there the yesh is an actually separate thing.

אבל היחוד היינו שאור האצי' יאיר בבריאה דהיינו שגם למטה יהיה הביטול כמו למעלה והיינו ע"י יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] באצילות שע"ז נמשך בבי"ע ובהיכלות ג"כ בחי' יחוד כמו למעלה באצילות

But the union means that the light of Atzilus will shine in Beriah, that is, that below too there will be self-nullification (bittul) as above. And that is through the union of Z'eir Anpin and Nukva in Atzilus, through which there is drawn into Beriah, Yetzirah and Asiyah, and into the Heichalos (chambers), also a level of union as above in Atzilus:

שנמשך גם להם אור א"ס להיות ביטול והתכללות כו' וכמ"ש במ"א, וזהו שלום בפמשמ"ט [בפמליא של מטה]

that the Infinite Light (Or Ein Sof) is drawn to them too, so that there will be bittul and inclusion, etc., as is written elsewhere. And this is peace in the household below.

והיינו ג"כ ע"י הדעת המתפשט במדות וזהו כי אל דעות ב' בחי' דעת כו' והיינו לפי שהדעת שרשו למעלה מהחו"ב [מהחכמה ובינה]

And this too is through the Daas that extends into the emotive attributes (middos); and this is "For a G-d of de'os (knowledges)," two levels of Daas, etc. That is because the root of Daas is above Chochmah and Binah,

כי שרשו מבחי' אוירא שלמעלה מקרומא דחפיא על מו"ס [מוחא סתימאה] ששם גנוז הדעת דעתיק וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו'

for its root is from the level of the avira (air) that is above the kruma (membrane) that covers the hidden brain (Mocha Stima'ah), where the Daas of Atik is hidden; as is written elsewhere, in the explanation of the verse "Arm from among you," etc.

(ובזהר הרקיע בפי' הזהר פ' תרומה דקס"ו כ' [כתב] דחב"ד [דחכמה בינה ודעת] שרשם מג' רישין דע"ק [דעתיקא קדישא] והדעת שרשו מראש העליון שהוא בחי' רדל"א [רישא דלא אתידע] כו' ע"ש).

(And in Zohar HaRakia, in its commentary on the Zohar, Parshas Terumah, page 166, he writes that the root of Chochmah, Binah and Daas is from the three heads of Atika Kadisha, and the root of Daas is from the highest head, which is the level of the Reisha deLo Isyada (the head that is not known), etc.; see there.)

ולכן הוא כלי המחזיק ברכה מלמעלה מקו המדה.

Therefore it is a vessel that holds blessing from above the measuring line.

כי קו המדה הוא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] וכמ"ש בפי' האריז"ל [האר"י זכרונו לברכה] בסד"צ [בספרא דצניעותא] רפ"א גבי האי מתקלא תלי באתר דלא הוה. מתקלא הוא ח"ס [חכמה סתימאה] והיא תליא בעתיקא הנק' אין וזהו דלא הוה כו' לאו דהוא אינון אלא ביה תליין.

For the measuring line is from the level of the hidden Chochmah, as is written in the commentary of the Arizal, of blessed memory, on the Sifra DiTzniusa, at the beginning of chapter 1, on "This scale hangs in a place that is not." The scale is the hidden Chochmah, and it hangs in Atika, which is called ayin; and this is "that is not," etc.: not that it is they, but that they hang on it.

אבל הדעת ממשיך מבחי' אין ממש שהוא בחי' אוירא דע"ג [דעל גבי] קרומא ומו"ס [ומוחא סתימאה] והיא המשכה מלמעלה מקו המדה כו'.

But Daas draws from the level of actual ayin, which is the level of the avira that is upon the kruma and the hidden brain; and that is a drawing down from above the measuring line, etc.

וע' בפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ קרח ע"פ הנחמדים מזהב ומפז רב דהיינו למעלה מחו"ב [מחכמה ובינה] דא"א וכנ"ל והוא למעלה מבחי' קו המדה כו':

And see the commentary of the Ramaz at the beginning of Parshas Korach, on the verse "More desirable than gold, than much fine gold": that is, above the Chochmah and Binah of Arich Anpin, as mentioned above; and that is above the level of the measuring line, etc.

25 וזהו ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם ואני הוא אותיות אין שמשם דייקא נמשך ברכה זו כו'

And this is "And they shall place My Name upon the children of Israel, and I will bless them": "I" (ani) has the letters of ayin, for it is specifically from there that this blessing is drawn, etc.

ודרך כלל אין הוא בחי' כתר שלמעלה מהחכמה ועמ"ש מזה בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו.

And in general, ayin is the level of Keser (the Crown), which is above Chochmah. And see what is written on this in the explanation of the verse "You shall keep My Shabbosos."

26 וזהו ענין ברכה בראש וברכה בסוף. ברכה בראש היא יברכך שהיא הברכה להיות הצמיחה והעלאת מ"ן [מיין נוקבין]

And this is the matter of a blessing at the beginning and a blessing at the end. The blessing at the beginning is "May He bless you," which is the blessing for there to be the growth and the raising of mayin nukvin (feminine waters),

והיא בבחי' מל' דאצי' וע"ז נאמר רבבה כצמח השדה נתתיך, וצמיחה זו היא בחי' אור חוזר מלמטה למעלה

and it is in the level of the Malchus (sovereignty) of Atzilus; and of this it is said, "I made you a myriad, like the growth of the field." And this growth is the level of or chozer (returning light), from below upward;

ולפי שנעוץ סופן בתחלתן לכך העלאה זו דמל' עולה עד הכתר וע"ז נמשך אח"כ ברכה בסוף מבחי' ואני אברכם והוא הכתר דאור ישר מלמעלה למטה.

and because "their end is wedged in their beginning," this raising of Malchus rises up to Keser. Through this there is drawn afterwards a blessing at the end, from the level of "and I will bless them," which is the Keser of or yashar (direct light), from above downward.

27 ואחר כל הנ"ל יובן ג"כ הטעם שברכה ראשונה א"צ [אין צריך / אינו צריך] שיעור כי היא בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] עד"מ אדם הישן להקיצו מן השינה ולפי שבאה קודם אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לגמרי לכך אין שייך להצריך שיעור

After all the above, the reason will also be understood why the first blessing needs no minimum amount: for it is the level of an arousal from above (isarusa dile'eila) to awaken the arousal from below (isarusa dilesata), as, by way of analogy, one wakes a person who is asleep from his sleep; and because it comes entirely before the arousal from below, it is not relevant to require a minimum amount.

אמנם ברכה אחרונה שהיא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לכך צריכה שיעור ומדאורייתא הוא על כדי שביעה אלא שהם דקדקו עצמן להמשיך אפילו עד כזית כו' והיינו מבחינת ואני אברכם.

But the last blessing, which is an arousal from above that comes through the arousal from below, therefore requires a minimum amount; and by Torah law it is for a satisfying amount, only they were exacting with themselves, so as to draw [it] down even for as little as an olive's bulk, etc.; and that is from the level of "and I will bless them."

בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' עקב פי' כה תברכו שהקדמונים כתבו שמלת תברכו בצירוף בכתרו רמז שמוריד האור מן הכתר עד המל' הנק' כה שכשהברכה בה היא חלה על ישראל המושרשים שמה כו'

In the Ramaz on Parshas Eikev he explains "Thus (koh) shall you bless": the early authorities wrote that the word sevarchu ("you shall bless"), with its letters rearranged, is bechisro ("in His crown"), an allusion that it brings the light down from Keser to Malchus, which is called koh; for when the blessing is in her, it rests on Israel, who are rooted there, etc.

ועיין זח"ב [זהר חלק ב'] תרומה קל"ט ב' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועיין ברבות סדר לך לך פמ"ג מענין כה תברכו:

And see the Zohar, Part II, Terumah, page 139b, and the Mikdash Melech there; and see the Midrash Rabbah, Seder Lech Lecha, chapter 43, on the matter of "Thus shall you bless."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. **https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/**

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/nasso/6/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok